

Oldatos és kivonatos alapkészítmények

dr. Hagymási Alexandra

PTE ÁOK Gyógyszertechnológiai és Biofarmáciai Intézet

2020.02.26.

OLDATOK (Solutions)

Az oldat –mint gyógyszerforma- gyógyszeranyagoknak megfelelő oldószerrel való oldásával készült, bevételekre vagy külső használatra szánt, üledékmentes, tiszta, folyékony gyógyszerkészítmény.

Oldatok csak olyan gyógyszerekből és olyan töménységben készíthetők, hogy a kész oldatból alkotórészei szobahőmérsékleten a felhasználás időtartama alatt se váljanak ki és a kész oldat tulajdonságai ne változzanak meg, az alkotórészei bomlást ne szenvedjenek.

Aluminium aceticum tartaricum solutum Ph.Hg.VII. Alumínium-acetát-tartarát oldat

Összetétel:

Aluminium sulfuricum solutum 25%	300,0g
Aqua purificata	605,0g
Calcii carbonas	36,0g
Acidum aceticum dilutum 20%	135,0g
Acidum tartaricum	qu.s.

- **Készítés:** Az alumínium-szulfát oldatot vízzel hígítjuk. Az oldathoz részletekben, állandó kevergetés közben szórjuk a kalcium-karbonátot, majd a heves pezsgés megszűnése után részletekben, kevergetés közben öntjük hozzá a 20%-os hígított ecetsavat. A folyadékot gyakran felkeverve szobahőmérsékleten addig hagyjuk állni, míg a gázfejlődés megszűnik, a csapadék pedig leülepszik. A folyadék tisztáját leöntjük, a csapadékot pedig vászonszűrőre gyűjtve enyhén kipréseljük. Az egyesített folyadék minden 100 g-jában 1,75g borkősavat oldunk. Az oldatot végül papírszűrőn megsűrjük.
- **Sajátságok:** Tiszta, csaknem színtelen folyadék. Gyengén ecetsav szagú. Íze édeskés, fanyar és savanyú. Vízzel minden arányban elegyedik.
- **Felhasználás:** adstringens, antiphlogisticum, antisepticum
- **Felhasználhatóság:** 5év

- A készítmény 5% alumínium-acetát-tartarátot tartalmaz.
- Az előállítás során kémiai reakció játszódik le
- Az előállításához 25%-os alumínium-szulfát oldatot használunk, mivel az alumínium-szulfát nagy víztartalma miatt mállik
- Gyulladáscsökkentő, hűsítő, összehúzó, enyhe fertőtlenítő
- Vízzel hígítva: borogatásra, toroköblítésre, bélbeöntésre, hüvelyöblítésre, sebmosásra használják.
- Antiflogisztikus kenőcsök alkotórésze

Solutio acidi borica 2% FoNoVII. 2%-os bórsav-oldat

Összetétel:

Acidum boricum	20,0g
Benzalkonium chloratum solutum 10% FoNoVII.	0,50g
Aqua destillata	979,5g

- Készítés: A bórsavat a desztillált víz és a 10%-os benzalkónium-klorid oldat elegyében melegítéssel oldjuk. Lehűlés után kiegészítjük. Az oldatot papíros szűrőn megszűrjük.

- Sajátságok: Tiszta színtelen folyadék. Szagtalan. Íztelen. Vízzel, alkohollal minden arányban elegyedik.
- Felhasználás: antisepticum
- Felhasználható: 1év

- Külsőleges célra szánt folyékony gyógyszerformákban és kenőcsökben használjuk
- Solutio acidi borici 3% régen

Solutio conservans Ph.Hg.VII.

Tartósító oldat

Összetétel:

Methylum parahydroxybenzoicum100,0g

Alcoholum 96%900,0g

- Készítés: A metil-p-hidroxi-benzoátot a 96%-os alkoholban oldjuk.
- Sajátságok: Színtelen, alkoholos folyadék. Alkoholal zavarosodás nélkül elegyedik, kb. 100-szoros mennyiségű vízzel tisztán elegyedik.
- Felhasználás: tartósítószer
- Felhasználható: 5év

- 1%-ban alkalmazzuk
- Bevételekre szánt és külsőleges készítményekben egyaránt alkalmazzuk
- Per os adagolva ártalmatlanok, szemcseppekben csípős érzést okoznak
- Bakteriosztatikus hatású
- Fejlődést gátló hatásuk baktériumokra és gombákra kifejezett
- A Gram-pozitív baktériumok a parahidroxibenzoésav-észterekkel szemben érzékenyebbek, mint a Gram-negatívak
- Vizes rendszereknél a végén, rázogatva, cseppenként adjuk a készítményhez
- Érzékeny egyéneknél allergizáló hatása jelentkezhethet.

Solutio iodi alcoholica Ph.Hg.VII.

Alkoholos jóddoldat

Összetétel:

Kalium iodatum	40,0g
Iodum	50,0g
Aqua destillata	100,0g
Alcoholum 96%	810,0g

- Készítés: Kb. 40g vízben először a kálium-jodidot, majd a jódot oldjuk, az oldathoz elegyítjük a kb. 60g vizet, végül a 96%-os alkoholt.
- Sajátságok: Sötét, vörösbarna színű, vékony rétegben átlátszó, alkoholos folyadék. Jódzagú. Vízzel és alkohollal minden arányban elegyedik.
- Felhasználás: antisepticum, rubefaciens
- Felhasználhatóság: 5év

- Baktericid és fungicid hatású
- A jód a fehérjékhez kötődik
- Fertőtlenítésre használjuk.
- Külsőlegesen oldatokban és kenőcsökben alkalmazzuk
- A bőrön a baktériumokat megöli, hatása a mélyebb rétegekbe is leterjed

Mucilago hydroxyaethylcellulosi Ph.Hg.VII. Hidroxi-etil-cellulóz nyák

Összetétel:

Hydroxyaethylcellulosum	30,0g
Solutio conservans	10,0g
Aqua destillata	960,0g

- Készítés: A hidroxietil-cellulózt gondos kevergetés közben kis részletekben a víz és a konzerválóoldat elegyének a felületére szórjuk. A nyákot másnap ismét összekeverjük.
- Sajátságok; Színtelen vagy kissé sárga színű, átlátszó, viszkózus nyák. Csaknem szagtalan. Íztelen. Vízzel minden arányban elegyedik.
- Felhasználás: viszkozitásnövelő
- Felhasználhatóság: 1 év

- A nyákok nagymolekulájú anyagok viszkózus, vizes kolloid oldatai.
- Viskozitásnövelő a folyékony gyógyszerformákban
- Szuszpenzióknál csökkenti az ülepedés sebességét
- Emulzióknál akadályozza a cseppek összefolyását
- 30-40%-ban alkalmazzuk
- Oldatoknál, klysmáknál bevonja a nyálkahártyát és csökkenti a hatóanyag izgató hatását és maszkírozza egyes hatóanyagok kellemetlen ízét

Mucilago methylcellulosi Ph.Hg.VII.

Metilcellulóz nyák

Összetétel:

Methylcellulosum	25,0g
Aqua purificata	865,0g
Glycerolum 85%	100,0g
Solutio conservans	10,0g

- Készítés: Kb. 400g forró vízzel gondosan összekeverjük a metil-cellulózt és 15 percig állni hagyjuk. A glicerint és a konzerváló oldatot kb. 440g vízzel hígítjuk és 10°C alatti hőmérsékletre hűtjük. A lehűtött oldatot a metil-cellulóz keverékhez öntjük, és további hűtés mellett addig keverjük, míg egynemű és átlátszó nyákot nem kapunk. A nyákot hideg vízzel az előírt tömegré kiegészítjük, és újra egyneművé keverjük.
- Sajátságok: Színtelen vagy halványsárga színű, átlátszó vagy kissé opalizáló, viszkózus nyák. Csaknem szagtalan. Íztelen. Hideg vízzel minden arányban elegyedik.
- Felhasználás: viszkozitásnövelő
- Felhasználhatóság: 1év

- A metil-cellulóz nem jól szolvatálódik, ezért nem teljesen tiszta, átlátszó a folyadék
- A hidroxietil-cellulóz jól szolvatálódik, ezért tiszta, átlátszó a folyadék

TÖRZSOLDATOK

- A törzsoldatok további feldolgozást igénylő, adott hatóanyag mennyiséget tartalmazó folyékony készítmények.
- Mikor készítünk törzsoldatot?
 - Ha a benne inkorporált hatóanyag szilárd formában nem stabil, és így a hatóanyag egységessége nem garantálható
- A törzsoldatban pontosan beállított hatóanyagmennyiség található
- Helyes elnevezése: a gyógyszer neve után írt „solutum” jelzés
- Törzsoldatok csakis akkor tarthatók készletben, ha azt a Gyógyszerkönyv vagy más jogszabály megengedi, ill. előírja.

Benzalkonium chloratum solutum 10% FoNo VII.
10%-os benzalkónium-klorid oldat

Összetétel:

Benzalkonium chloratum10,0g

Aqua destillata pro injectionequ.s.

- Készítés: Az oldatot a törzsoldat készítés szabályai szerint készítjük.
- Sajátságok: Színtelen, szagtalan, keserű ízű tiszta folyadék. Vízzel minden arányban elegyíthető.
- Felhasználás: tartósítószer
- Felhasználható: 1év

Thiomersalum solutum 0,1% FoNo VII.
0,1%-os tiomerzál-oldat

Összetétel:

Thiomersalum 0,1g

Aqua destillata ad 100,0g

- Készítés: A tiomerzált 50^oC-os desztillált vízben oldjuk.
- Sajátságok: Színtelen, szagtalan, íztelen tiszta folyadék. Vízzel, alkoholban minden arányban elegyedik.
- Felhasználás: tartósítószer
- Felhasználható: 1év

Natrium bromatum solutum 33,3% FoNo VI. 33,3%-os nátrium-bromid törzsoldat

Összetétel:

Natrium bromatum500,0g

Aqua destillataqu.s.

- Készítés: A törzsoldat készítés szabályai szerint.
- Sajátságok: Színtelen, szagtalan, enyhén sós folyadék. Vízzel és alkohollal minden arányban elegyedik.
- Felhasználás: sedativum
- Felhasználható: 1év

- Megszünteti a kellemetlen idegfeszültséget, csökkenti a motoros izgatottságot, elősegíti az alvást, de azt nem mélyíti
- A szervezetben felhalmozódnak
- Bromizmus: szellemi renyheség, akadozó, lassú beszéd, remegés, athetosis, ataxiás járás, de lehet néha hallucináció, delírium
- Nagyobb mennyiségű konyhasó bevitellel mérsékelhetjük a bromizmust

Calcium bromatum solutum 33,3% FoNo VI. 33,3%-os kalcium-bromid törzsoldat

Összetétel:

Calcium bromatum500,0g

Aqua destillataqu.s.

- Készítés: A törzsoldat készítés szabályai szerint.
- Sajátságok: Színtelen, szagtalan, csípős, sós ízű tiszta folyadék. Vízzel minden arányban elegyedik.
- Felhasználás: sedativum
- Felhasználható: 1év

+Zincum chloratum solutum 50% FoNo VI. 50%-os cink-klorid törzsoldat

Összetétel:

Zincum chloratum500,0g

Aqua destillataqu.s.

- Készítés: A törzsoldat készítés szabályai szerint.
- Sajátságok: Színtelen, szagtalan, fémes, összehúzó ízű, tiszta folyadék. Vízzel, alkohollal minden arányban elegyedik.
- Felhasználás: adstringens
- Felhasználható: 1év

ALAPOLDATOK (Diluenda)

- Az aromás vizek illóolajok vagy más aromás anyagok tiszta, átlátszó vagy kissé opalizáló vizes vagy szeszes oldatai.
- Az aromás vizek illata és zamata a bennük oldódott illóolajra vagy aromás anyagra jellemző.

•Az alapoldatok koncentrált aromás vizek, melyekből 1+9 arányban, rendeléskor készítendő a megfelelő aromás víz

Diluendum benzaldehydi FoNoVII. Benzaldehydes alapoldat

Összetétel:

Benzaldehydum	20,0g
Alcoholum 96%	360,0g
Aqua destillata	620,0g

- Készítés: A benzaldehydet 96%-os alkohollal elegyítjük és a desztillált vízzel fokozatosan hígítjuk.
- Sajátságok: Keserűmandulára emlékeztető ízű és szagú, színtelen, alkoholos folyadék. Vízzel minden arányban elegyedik.
- Felhasználás: aromaanyag
- Felhasználhatóság: 1év

Diluendum menthae FoNoVII. Menta alapoldat

Összetétel:

Aetheroleum methae piperitae	2,0g
Polysorbatum 20	20,0g
Alcoholum 96%	190,0g
Aqua destillata	788,0g

- Készítés: A borsosmentaolajat és a poliszorbát 20-at a 96%-os alkoholban oldjuk, majd a desztillált vízzel részletekben, óvatosan rázogatva elegyítjük.
- Sajátságok: Kissé sárgás alkoholos folyadék. Borsmenta ízű és szagú. Vízzel minden arányban elegyedik.
- Felhasználás: aromaanyag, antisepticum
- Felhasználhatóság: 1év

SZIRUPOK, ELIXÍREK, MIXTURÁK (Sirupi, Elixirii, Mixturae)

- A szirupok bevételre szánt, gyógyszeranyagokat is tartalmazó vagy csak a gyógyszerek ízesítésére szánt vizes tömény cukor- (szaharóz, invertcukor, glükóz, fruktóz stb.) vagy hexit- (mannit, szorbit) oldatok, esetleg emulziók vagy szuszpenziók. A szirupok engedélyezett mesterséges édesítőszeret, ízesítő és aromaanyagokat, továbbá festékeket is tartalmazhatnak.
- Az elixiriumok a gyógyszerész szirupokkal azonos elbírálás alá eső cukor- és alkoholtartalmú, diszperz részecskéket is tartalmazó vizes oldatok.
- A mixturák heterogén diszperz rendszerbe tartozó, perorális használatra szánt gyógyszeranyagokat is tartalmazó szirupok. A diszpergált szilárd részecskék nagysága a kolloid mérettartományhoz közel esik, így a diszpergált anyag ülepedik. Ezeket a készítményeket „Használat előtt felrázandó!” szignatúrával kell ellátni.

Sirupus simplex Ph.Hg.VII.

Egyszerű szirup

Összetétel:

Acidum sorbicum	0,50g
Aqua purificata	369,5g
Saccharosum	630,0g

- Készítés: Forró vízben először a szorbinsavat, majd a szaharózt oldjuk, és a szirupot felforraljuk.

A lehűlt szirupot kiforralt és lehűlt vízzel az előírt tömegre kiegészítjük.

- Sajátságok: Színtelen vagy halványsárga színű, tiszta szirup. Szagtalan. Íze édes. Vízzel minden arányban, R-90%-os alkohollal egyenlő térfogatarányban tisztán oldódik.
- Felhasználás: ízjavító
- Felhasználhatóság: 1év

Sirupus aurantii Ph.Hg.VII.

Narancs-szirup

Összetétel:

Tinctura aurantii pro sirupo	200,0g
Aqua destillata	200,0g
Saccharosum	600,0g

- Készítés: A szaharózt forró vízben feloldjuk. Oldódás után a szirupot felforraljuk. A kb. 50°C-ra lehűtött sziruphoz a szirupkészítéshez való narancs-tinktúrát elegyítjük. A szirupot vízzel 1000 g-ra kiegészítjük és szűrjük.
- Sajátságok: Narancsvörös színű, átlásztó folyadék. Narancsszagú, édes ízű. Vízzel, R-90%-os alkohollal minden arányban elegyedik.
- Felhasználás: ízjavító
- Felhasználhatóság: 1év

Sirupus rubi idaei FoNoVII. Málna-szirup

Összetétel:

Vinum rubi idaei FoNoVII.	375,0g
Saccharosum	625,0g
Aqua destillata	ad 1000,0g

- Készítés: A málna-borban feloldjuk a szacharózt. Az így kapott szirupot forrásig melegítjük, kb. 50°C-ra lehűtjük, majd tömegét desztillált vízzel 1000,0g-ra kiegészítjük, összekeverjük és végül megszűrjük.
- Sajátságok: Piros, sűrűn folyó, jellegzetes málna ízű és szagú folyadék.
Vízzel minden arányban elegyedik.
- Felhasználás: ízjavító
- Felhasználhatóság: 1év

- A gyümölcszirupokat a gyermekgyógyászatban előszeretettel alkalmazzák
- Cukorbetegnek NEM kaphatják (kivéve: Sir. sorbiti)
- A szirupok emulziókban, szuszpenziókban megnövelik a diszperziós közeg sűrűségét, ezáltal csökkenti az ülepedési sebességet
- A szirupokat színig töltött üvegekben, hűvös helyen tartjuk.

Sirupus sorbiti FoNoVII.

Szorbit-szirup

Összetétel:

Sorbitum	700,0g
Solutio conservans	5,0g
Aqua destillata	295,0g

- Készítés: A szorbitot desztillált vízben oldjuk, majd a kihűlt sziruphoz a tartósító oldatot adva desztillált vízzel 1000g-ra kiegészítjük és végül megszűrjük.
- Sajátságok: Színtelen, szagtalan, sűrűn folyó, édes ízű folyadék. Vízzel minden arányban elegyedik.
- Felhasználás: ízjavító **(CUKORBETEGEK!)**
- Felhasználható: 1év

Elixirium thymi compositum Ph.Hg.VII. Kakukkfű-elixír

Összetétel:

Tinctura aromatica	1,00g
Tinctura aurantii pro sirupo	60,0g
Tinctura thymi	300,0g
Natrium bromatum solutum 33,3%	45,0g
Sirupus simplex	594,0g

- Készítés: Az alkotórészeket elegyítjük és szükség esetén megszűrjük.
- Sajátságok: Sötétbarna színű, tiszta vagy kissé opálos, jellemző fűszeres szagú folyadék. Íze édes és sós. Vízzel és alkohollal elegyedik.
- Felhasználás: expectorans
- Felhasználhatóság: 1év

- Köptető hatású perorális folyékony gyógyszerformákban alkalmazzák
- Timol: hörgőkben kiválasztódva izgat, a csillók mozgását serkenti és a szekréciót fokozza

SZEMÉSZETI OLDÓSZEREK

Solutio ophthalmica cum benzalkonio FoNoVII. Benzalkónium-kloridos szemészeti alapoldat

Összetétel:

Acidum boricum	11,56g
Natrium tetraboricum	1,14g
Natrium chloratum	2,20g
Benzalkonium chloratum solutum 10% FoNoVII.	0,50g
Aqua destillata pro injectione	ad 1000,0g

- Készítés: A bórsavat és a nátrium-tetraborátot 900g frissen kiforralt, még meleg, injekcióhoz valódesztillált vízben oldjuk. Az oldatot lehűtjük, majd a nátrium-kloridot oldjuk benne és hozzáadjuk a 10%-os benzalkónium-klorid-oldatot. Az így elkészült oldatot injekcióhoz való desztillált vízzel 1000g-ra kiegészítjük és papíros szűrőn megsűrjük. A megfelelő méretű, sterilizációra alkalmas tartályokba töltött oldatot autoklávban 121°C-on 20 percen át, vagy hőlégmentőben 140°C-on 3órán át sterilizzuk.
- Sajátságok: Színtelen, szagtalan tiszta folyadék. Íztelen vagy enyhén sós ízű. Vízzel és alkohollal minden arányban elegyedik.
- Felhasználás: szemészeti oldószer
- Felhasználható: 1év. Felbontástól számítva 14 napig.

Solvens pro oculoguttis cum benzalkonio FoNoVII. Benzalkónium-kloridos szemcsepphez való oldószer

Összetétel:

Natrium chloratum	7,0g
Benzalkonium chloratum solutum 10% FoNo VII. ..	0,50g
Aqua destillata pro injectione	ad 1000,0g

- Készítés: A 10%-os benzalkónium-klorid oldatot a frissen kiforralt és lehűtött injekcióhoz való vízzel elegyítjük és feloldjuk benne a nátrium-kloridot. Az oldatot végül 1000g-ra kiegészítjük és papíros szűrőn megszűrjük. A megfelelő méretű és sterilizációra alkalmas tartályokba töltött oldatot autoklavban 121°C-on 20 percen át, vagy hőlégmentesítőben 140°C-on 3 órán át sterilizzuk.
- Sajátságok: Színtelen, szagtalan, tiszta folyadék. Íztelen vagy enyhén sós ízű. Vízzel és alkohollal minden arányban elegyedik.
- Felhasználás: szemészeti oldószer
- Felhasználható: 1év. Felbontástól számítva 14 napig.

Solvens pro oculoguttis cum thiomersalo FoNoVII.

Tiomerzális szemcsepphez való oldószer

Összetétel:

Natrium chloratum7,0g
Thiomersalum solutum 10% FoNo VII.0,50g
Aqua destillata pro injectionead 1000,0g

- Készítés: A 0,1%-os tiomerzál oldatot a frissen kiforralt és lehűtött injekcióhoz való vízzel elegyítjük és feloldjuk benne a nátrium-kloridot. Az oldatot végül 1000g-ra kiegészítjük és papíros szűrőn megszűrjük. A megfelelő méretű és sterilizációra alkalmas tartályokba töltött oldatot autoklávban 121°C-on 20 percen át, vagy hőlégmentesítőben 140°C-on 3 órán át sterilizzük.
- Sajátságok: Színtelen, szagtalan tiszta folyadék. Íztelen vagy enyhén sós ízű. Vízzel és alkohollal minden arányban elegyedik.
- Felhasználás: szemészeti oldószer
- Felhasználható: 1év. Felbontástól számítva 14 napig.

Solvens viscosa pro oculoguttis FoNoVII.

Viszkózus oldószer szemészeti készítményekhez

Összetétel:

Hydroxyethylcellulosum8,0g

Natrium chloratum7,0g

Thiomersalum solutum 0,1% FoNoVII.20,0g

Vel

Cetrimidum0,10g

Aqua destillata pro injectionead 1000,0g

- Készítés: A nátrium-klorid 900g desztillált vízzel készült forró oldatában a hidroxietil-cellulózt eloszlatjuk és a folyadékot 10-15°C hőmérsékletre lehűtjük. Az oldathoz hozzáadjuk a 0,1 %--os tiomerzál-oldatot vagy a cetrimidet és desztillált vízzel 1000g-ra kiegészítjük. Az oldatot összeszórás után 6 órán át 4-8°C-on tartjuk és szükség esetén G3 üvegszűrőn megszűrjük. A megfelelő méretű, sterilizációra alkalmas tartályokba töltött oldatot autoklávban 121°C-on 20percen át, vagy hőlégmenterizálóban 140°C-on 3órán át sterilizáljuk.
- Sajátságok: Színtelen, szagtalan, viszkózus folyadék. Vízzel minden arányban elegyedik.
- Felhasználás: szemészeti oldószer
- Felhasználható: 1év. Felbontástól számítva 14 napig.

KIVONATOK ÉS TINKTÚRÁK

(Extracta et tincturae)

- A kivonatok növényi drogokból kivonással és általában besűrítéssel előállított jellegzetes szagú és ízű készítmények. Állományuk szerint lehetnek folyékony, félsűrű, sűrű és száraz kivonatok.
- A tinktúrák növényi (esetleg állati) drogokból készített alkoholos vagy éteres-alkoholos, híg kivonatok, melyeknek színe, szaga és íze a felhasznált drogra és a kivonófolyadékra jellemző.

+Extractum belladonnae siccum Ph.Hg.VII. Száras bealladonnalevél-kivonat

Összetétel:

Belladonnae folium1000,0g

Alcoholum dilutum 70% qu.s.

Lactosum qu.s.

- Készítés: A kivonatot perkolálással nyerjük.
- Sajátságok: Barna színű, nedvszívó, sajátos szagú durva por. Vízben zavarosan oldódik, alkoholban csak részben oldható.
- Felhasználás: parasympholyticum (spasmolyticum, antiseoretoricum)
- Felhasználható: 5év

- Főleg L-hioszciamint, szkopolamint , atropint tartalmaz.
- Rozsnyay edényben tartjuk.
- Paraszimpatolitikum: Belsőleg csökkenti a mirigyelválasztást, a simaizomgörcsöt és a bélspazmust oldja, megszünteti a kólikás fájdalmat.

Extractum liquiritiae fluidum Ph.Hg.VII. Folyékony édesgyökér-kivonat

Összetétel:

Extractum liquiritiae venale	500,0g
Ammonia soluta 10%	10,0g
Aqua destillata	460,0g
Solutio conservans	30,0g

- **Készítés:** A nyers édesgyökér kivonatot porítjuk és a 10%-os ammónia oldat és a víz elegyében, kevergetés közben, 60°C-ot meg nem haladó hőmérsékleten melegítéssel oldjuk. A folyadékhoz elegyítjük a tartósító oldatot és kiegészítjük 1000,0g-ra. A készítményt szűrjük.
- **Sajátságok:** Sötétbarna, üledékmentes, jellemző szagú, sűrű folyadék. Előbb kesernyés, majd édes ízű. Vízzel és alkohollal minden arányban elegyedik. (alkohollal zavarosan)
- **Felhasználás:** ízfedő és ízjavító, adjuváns expectorans
- **Felhasználható:** 1év

Tinctura amara Ph.Hg.VII.

Keserű tinktúra

Összetétel:

Absinthii herba (V)	60,00g
Centaurii herba (V)	60,00g
Trifolii fibrini folium (V)	60,00g
Aurantii pericarpium (V)	20,00g
Alcoholum dilutum 40%	qu.s.

- Készítés: A durván porított drogkeverékből, a 40%-os hígított alkohollal a Kivonatok és tinktúrák fejezetben leírt módon, 6 napig tartó áztatással 1000g tinktúrát készítünk.
- Sajátságok: Zöldesbarna színű, átlátszó, tiszta, alkoholos folyadék. Fűszeres szagú. Íze keserű. Vízzel zavarosan, alkohollal minden arányban tisztán elegyedik.
- Felhasználás: amarum
- Felhasználhatóság: 5év

Tinctura aurantii Ph.Hg.VII.

Narancs-tinktúra

Összetétel:

Aurantii pericarpium (V)200,0g
Alcoholum dilutum 70%qu.s.

- Készítés: A narancshéjból a 70%-os hígított alkohollal a Kivonatok és tinktúrák fejezetben leírt módon, 6 napig tartó áztatással 1000g tinktúrát készítünk.
- Sajátságok: Narancsvörös színű, tista, átlátszó, alkoholos folyadék. Narancsszagú. Íze kesernyés. Vízzel zavarosan, alkohollal minden arányban tisztán elegyedik.
- Felhasználás: íz- és illatanyag
- Felhasználhatóság: 5év

Tinctura aurantii pro sirupo Ph.Hg.VII. Szirupkészítéshez való narancs-tinktúra

Összetétel:

Aurantii pericarpium (V)	250,0g
Alcoholum dilutum 70%	qu.s.
Aqua destillata	500,0g

- Készítés: A narancshéjat 150g 70%-os hígított alkohollal átnedvesítjük, majd 70%-os hígított alkohollal, perkolálással a Kivonatok és tinktúrák fejezetben leírt módon 500,0 g tinktúrát készítünk. A tömény tinktúrát 500,0g vízzel elegyítjük, és 30,0g talkumot szórunk hozzá. A keveréket kb. 30 percen át többször összerázzuk, végül papírszűrőn megszűrjük.
- Sajátságok: Sötét, narancsvörös színű, tiszta, átlátszó, alkoholos folyadék. Narancsszagú. Íze kesernyés. Vízzel és alkohollal minden arányban tisztán elegyedik.
- Felhasználás: íz- és illatanyag
- Felhasználhatóság: 5év

A Tinctura aurantii pro sirupo vízzel már tisztán elegyíthető

Tinctura valerianae alcoholica Ph.Hg.VII.

Alkoholos valeriána-tinktúra

Összetétel:

Valerianae rhizoma et radix (V)200,00g

Alcoholum dilutum 70%qu.s.

- Készítés: A valeriánagyökérből 70%-os hígított alkohollal a Kivonatok és tinktúrák fejezetben leírt módon, 6 napig tartó áztatással 1000g tinktúrát készítünk.
- Sajátságok: Sárgásbarna színű, idővel megsötétedő, tiszta, átlátszó, alkoholos folyadék. Valeriánagyökér-szagú és –ízű. Vízzel zavarosan, alkohollal és alkohollal minden arányban tisztán elegyedik.
- Felhasználás: sedativum
- Felhasználhatóság: 5év

Tinctura valerianae aetherea Ph.Hg.VII.

Éteres valeriána-tinktúra

Összetétel:

Valerianae rhizoma et radix (V)	200,0g
Alcoholum dilutum 70%	qu.s.
Aether	qu.s.

- Készítés: A valeriánagyökeret 750g 70%-os hígított alkohollal 3 napig az Áztatás fejezetben leírt módon áztatjuk. 250g éter hozzákeverése után további 3 napig folytatjuk az áztatást, és a Kivonatok és tinktúrák fejezetben leírt módon éteres alkohollal (70%-os hígított alkohol és éter 7,5g + 2,5g arányú elegye) 1000g tinktúrát készítünk.
- Sajátságok: Sárgásbarna színű, idővel megsötétedő, tiszta, átlátszó, éteres-alkoholos folyadék. Valeriánagyökér-, valamint éterszagú és ízű. Vízzel zavarosan, R-95%-os alkohollal minden arányban tisztán elegyedik.
- Felhasználás: sedativum
- Felhasználhatóság: 5év

- Színe idővel megsötétedik, ezért fénytől védve kell tárolni
- Perorális cseppekben és oldatokban alkalmazzák
- Tinctura valerianae aetherea előállítása során nagyobb mennyiségű illóolaj nyerhető ki

+Tinctura ipecacuanhae Ph.Hg.VII. Ipekakuána-tinktúra

Összetétel:

Ipecacuanhae radix et rhizoma (VI)100,00g

Alcoholum dilutum 70%qu.s.

- Készítés: Az ipekakuánagyökér-port 50g 70%-os hígított alkohollal átnedvesítjük, és a Kivonatok és tinktúrák fejezetben leírt módon 70%-os hígított alkohollal, perkolálással 1000g tinktúrát készítünk. A tinktúra alkaloidtartalmát meghatározzuk, és a készítményt annyi 70%-os alkohollal elegyítjük, hogy az 0,20% alkaloidot tartalmazzon.
- Sajátságok: Narancsvörös színű, tiszta, átlátszó, alkoholos folyadék. Szaga jellemző, enyhén dohos. Íze kissé keserű. Vízzel opálosan, alkohollal tisztán elegyedik.
- Felhasználás: expectorans
- Felhasználhatóság: 5év

- 0,2% emetinbázisban kifejezett alkaloidtartalomra kell beállítani
- Fő alkaloidjai: emetin, cefaelin, pszihotrin
- Köptető hatású, de nagy mennyiségben hánytató (mivel az emésztőcsatorna orális része a légutakkal fejlődéstanilag közös eredetű)
- Hányást reflektorikus úton, a bevétel után 20-30 perccel hosszú nausea után okoz.
- Vizes hígítással készíthető belőle az infusum:
1,0g drog → 10,0g tinktúrának felel meg

Tinctura saponariae Ph.Hg.VII.

Szappangyökér-tinktúra

Összetétel:

Saponariae albae radix (V)500,00g

Alcoholum dilutum 70%qu.s.

- Készítés: A szappangyökeret 250g 70%-os hígított alkohollal átnedvesítjük, majd perkolálással a Kivonatok és tinktúrák fejezetben leírt módon 1000g tinktúrát készítünk. A tinktúra hemolítikus indexét meghatározzuk, és 70%-os hígított alkohollal úgy állítjuk be, hogy az 1500-2000 legyen.
- Sajátságok: Sötétsárga színű, alkoholos folyadék. Szaga enyhén jellegzetes. Íze karcoló. Vízzel opalizálva, R-90%-os alkohollal zavarosan, R-70%-os alkohollal minden arányban tisztán elegyedik.
- Felhasználás: expectorans
- Felhasználhatóság: 5év

- A szaponin a gyomor izgatásával enyhe émelygést okoz, ami fokozza a hörgi szekréciót, a karcoló érzés pedig köhögést vált ki
- Akkor is köhögteszik a beteget, amikor arra már nincs szükség, így kellő kritikával kell adni.

A close-up photograph of a pharmacist in a white lab coat. The pharmacist is holding a small, dark brown glass bottle in their left hand and pouring a dark liquid from a glass vial into it with their right hand. The background shows shelves filled with many similar bottles in a pharmacy or laboratory setting. The lighting is warm and slightly blurred.

Köszönöm a figyelmet!